

LEGISLAȚIE ȘI POLITICI DE MEDIU
FIȘA DISCIPLINEI (2024-2025)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Știința și Ingineria Mediului
1.3 Departamentul	Știința Mediului
1.4 Domeniul de studii	Ingineria Mediului
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Ingineria Mediului

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	LEGISLAȚIE ȘI POLITICI DE MEDIU						
Codul disciplinei	NLR1421						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ruxandra Malina Petrescu-Mag						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. Ruxandra Malina Petrescu-Mag						
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	III	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					18
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					18
Tutoriat					6
Examinări					4
Alte activități: consultatii					4
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: curs tipărit/online, videoproiector (asigurate de facultate), alte materiale didactice existente la biblioteca facultății.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	- Materiale folosite în cadrul procesului educațional specific disciplinei: curs tipărit/online, videoproiector (asigurate de facultate), alte materiale didactice existente la biblioteca facultății. - Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular ca urmare a consultării studenților. Nu se acceptă cererile de amânare decât pe motive obiectiv întemeiate.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	⇒ Se are în vedere capacitatea de a identifica, utiliza, selecta, combina în mod adecvat ansamblul de cunoștințe și abilități specifice dobândite în domeniul politicii de mediu; ⇒ Posibilitatea de a iniția și dezvolta proiecte în domeniul protecției mediului; ⇒ Descriptori generici ai competențelor profesionale urmărite: cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului specific; explicarea și interpretarea unor concepte, situații specifice disciplinei; aplicarea, transferul și rezolvarea de probleme (mai ales în cadrul spețelor); reflecția critică și constructivă (în cadrul proiectelor prezentate); ⇒ Cunoașterea terminologiei de specialitate utilizată în cadrul disciplinei; ⇒ Capacitatea de a completa diverse formulare și cereri în vederea exercitării acțiunii de protecție a mediului; ⇒ Demonstrarea capacității de folosire adecvată a noțiunilor predate; ⇒ Înțelegerea importanței studiilor de caz; ⇒ Adoptarea unei strategii generale de evaluare pe baza argumentelor pro și contra; ⇒ Dezvoltarea deprinderilor de utilizare corectă a instrumentelor legale în domeniul protecției mediului.
Competențe transversale	⇒ Dobândirea unor capacități care transcend domeniul politicilor și legislației de mediu și care au o natură transdisciplinară: abilități de lucru în echipă (asumarea de roluri într-o echipă multidisciplinară de muncă), abilități de comunicare orală și scrisă, respectarea și dezvoltarea valorilor și eticii profesionale, luarea deciziilor, autonomia învățării; ⇒ Implicarea în activități de cercetare, cum ar fi documentarea, elaborarea unor sinteze bibliografice, eventual, a unor referate și articole de specialitate; ⇒ Participarea la proiecte cu caracter științific ⇒ Dobândirea capacității de a identifica oportunități pentru propria formare profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Însușirea limbajului de specialitate (juridic) și dobândirea abilității de a identifica actele normative care reglementează un anumit domeniu; - Utilizarea unor texte de lege din domeniul dreptului mediului în soluționarea unor cazuri practice; - Cunoașterea și înțelegerea noțiunii de politică „comunitară”, „comună”, „de bază”, a conceptelor de „legislație orizontală și verticală”, a instrumentelor de acțiune a politicii comune de mediu. Esențială este însușirea de către student a mecanismelor de funcționare a sistemului instituțional al Uniunii Europene, cunoașterea rolului fiecărei instituții în gestionarea problemelor de mediu atât la nivelul UE, cât și la nivel național.
7.2 Obiectivele specifice	- Abordarea, analiza și aprofundarea unor teme specifice: <i>Politica de mediu în cadrul construcției europene, Cadrul instituțional, Protecția juridică a mediului natural și artificial, Răspunderea juridică în dreptul protecției mediului sau Aplicarea și controlul dreptului Uniunii Europene în materie de mediu.</i> Considerăm că un rol important îl au aspectele din jurisprudența CJUE, care permit înțelegerea importanței unor instituții, a procedurilor legale din cadrul sectorului abordat, precum și clarificarea unor termeni de specialitate. Menționăm și abordarea unor elemente de noutate în peisajul juridic național: <i>Delimitarea competențelor între Uniunea Europeană și statele membre în materie de mediu; Despre competențe. Principiul subsidiarității și al proporționalității; Competența statelor în executarea legislației Uniunii sau Funcția de control asupra modului de punere în aplicarea a dreptului Uniunii.</i> - Dezvoltarea abilităților argumentative ale studenților.

8. Conținuturi

Curs	Metode de predare	Observații
PARTEA I: POLITICA DE MEDIU IN CADRUL CONSTRUCȚIEI EUROPENE Primul curs „Politica de mediu în cadrul construcției europene. De la origini la Lisabona” va fi precedat de o prelegere (aproximativ 15 minute) intitulată „Cunoașterea, înțelegerea și respectarea normelor juridice de mediu: elemente de coeziune socială”. Scopul acestei „prefate” este, în primul rând, constientizarea studentului asupra importanței disciplinei „Legislație și politici de mediu” în contextul socio-economic și politic în care trăim. Aceasta prezentare se vrea a fi și un preambul la ceea ce vom descoperi împreună pe parcursul semestrului, fiind anticipate câteva teme din cadrul cursurilor.	- <i>Prelegere.</i> Abordarea este una interdisciplinară, ținând cont de statutul și curricula acestei discipline în țările cu tradiție în domeniu. Metoda de predare este una flexibilă, adaptată cerințelor profesionale ale societății românești. Urmărim antrenarea studenților în activități curriculare și extra-curriculare care să le dezvolte capacitățile de comunicare, interacțiune, analiză și sinteză la un nivel academic ridicat.	Repere bibliografice Petrescu-Mag&Petrescu, 2022, pp: 10-15

I Curs (C): Politica de mediu în cadrul construcției europene. De la origini la Lisabona Vor fi abordate următoarele aspecte: 1. Scurt istoric al construcției europene: despre Uniunea Europeană, comunități, tratate, natura juridică; 2. Modificări terminologice și conceptuale introduse în Tratatul de la Lisabona. Există două tipuri de situații în legătură cu modificările de terminologie: introducerea de termeni și concepte, înlocuirea unor termeni sau sintagme cu termeni noi, care reflectă transformarea instituțiilor și înnoirea lor; 3. Dispoziții-cheie ale Tratatului de la Lisabona: vom aborda noua inițiativă legislativă a cetățenilor, extinderea numărului de domenii în care Parlamentul European ia decizii în comun cu Consiliul de Miniștri, la nivel intern, parlamentele naționale vor avea posibilități mai mari de a aduce o contribuție directă la procesul decizional al UE, noul sistem de avertizare timpurie care oferă parlamentelor naționale dreptul de a face observații cu privire la proiectele de legi și de a verifica dacă UE nu își depășește atribuțiile implicându-se în aspecte care pot fi tratate cel mai bine la nivel național sau local, modificările la nivelul procedurilor decizionale din cadrul UE etc. 4. Noțiunea de „mediu” în context internațional; 5. Politica de mediu- definiții, elemente de bază.	Cursul este structurat în patru părți: Politici de mediu; Institutii și organisme implicate în gestionarea problemelor globale de mediu, Dreptul protecției mediului din cadrul Uniunii Europene, Aplicarea și controlul dreptului Uniunii Europene în materie de mediu. Din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene. - Strategii de studiu recomandate: Materia este structurată pe 14 teme. Recomandăm parcurgerea materiei înainte de întâlnirile programate, astfel încât studentul să fie familiarizat cu chestiunile care urmează a fi dezbătute și pentru a putea cere lămuriri cu prilejul întâlnirilor prestabilite. Pentru a obține performanța maximă este recomandat un număr	
II-III C: Politica de mediu în cadrul construcției europene: baza legală, obiective, principii (valori) și instrumente Vor fi abordate următoarele aspecte: 1. Baza legală; 2. Obiective; 3. Principii (valori); 4. Instrumentele politicii de mediu; 5. Delimitarea competențelor între Uniunea Europeană și statele membre în materie de mediu; 6. Despre competențe. Principiul subsidiarității și al proporționalității; 7. Competența statelor în executarea legislației Uniunii.	minim de trei ore de studiu/săptămână pentru parcurgerea suportului de curs. O strategie optimă de studiu include cinci etape : ➤ lectura de familiarizare ; ➤ lectura de aprofundare ; ➤ memorarea datelor esențiale; ➤ recapitularea pe fragmente;	Repere bibliografice : Petrescu-Mag&Petrescu, 2022: pp.23-35, 57-59

IV C: Funcția de control asupra modului de punere în aplicare al dreptului Uniunii, exercitată de Comisie. Programele de acțiune pentru mediu - cadrul general de implementare a politicii de mediu Vor fi abordate următoarele aspecte: 1. Inițiative internaționale privind demararea PAM; 2. Cele șapte/opt PAM și conținutul lor; 3. Regimul juridic al PAM.	➤ recapitularea extinsă.	Repere bibliografice Petrescu-Mag&Petrescu, 2022: 35-39, 59-67
PARTEA a II-a: INSTITUȚII ȘI ORGANISME IMPLICATE ÎN GESTIONAREA PROBLEMELOR GLOBALE DE MEDIU V-VIC: Organizații globale interguvernamentale. Instituții și organe ale Uniunii Europene Vor fi abordate următoarele aspecte: 1. Organizații internaționale/naționale nonguvernamentale. Organizații regionale 2. Diferențe între instituții și organe ale UE; Modernizarea instituțiilor UE ca urmare a Tratatului de la Lisabona 3. Comisia Europeană, Parlamentul European. Instituții/organisme europene Vor fi abordate următoarele aspecte: 1. Consiliul de Miniștri: organizare, funcționare. Diferențe între Consiliul de Miniștri, Consiliul European, Consiliul Europei; 2. Curtea de Justiție a UE; 3. Comitete (organe) consultative; 4. Instituții auxiliare.		Repere bibliografice : Petrescu-Mag&Petrescu, 2022: pp.43-55

PARTEA a III-a: PROTECȚIA COMPONENTELOR NATURALE ALE MEDIULUI PRIN INTERMEDIUL NORMELOR DE DREPT VIIC: Dreptul protecției mediului din cadrul Uniunii Europene Vor fi abordate următoarele aspecte: 1. Dreptul Uniunii Europene, dreptul internațional, dreptul intern; 2. Raportul juridic de dreptul protecției mediului, obiectul, subiectele; 3. Izvoarele dreptului protecției mediului (tratate, directive, regulamente, decizii etc). Vor fi abordate si aspecte privind: Răspunderea penală; Răspunderea contravențională; Răspunderea civilă; Reglementări cu caracter special în dreptul mediului privind răspunderea civilă delictuală; Răspunderea juridică față de mediu cu privire la prevenirea și repararea prejudiciului. Referiri la O.U.G. nr. 68/2007 (cu modificari si completari).		Repere bibliografice : Petrescu-Mag&Petrescu, 2022: 87-100
VIII-IX C: Protecția mediului natural: apa, atmosfera, pădurile și vegetația forestieră Vor fi abordate următoarele aspecte: -Directive privind apa, atmosfera, pădurile și vegetația forestieră si reglementări naționale care le transpun (<i>hard law</i>). - Strategii ale politicii de mediu (soft law) privind: Dezvoltarea durabilă; Strategia tematică privind poluarea atmosferică; Strategia referitoare la schimbările climatice.		Repere bibliografice Petrescu-Mag&Petrescu, 2022: 101-117 OUG nr. 195/2005 privind protectia mediului; Legea 265/2006 pentru aprobarea OUG 195/2005, legislatia la zi pentru fiecare sector

X C. Protecția juridică a faunei și a florei terestre și acvatică. Protecției mediului artificial - Vor fi abordate aspecte din directive și actele normative naționale care le transpun (<i>hard law</i>); - Strategii ale politicii de mediu (<i>soft law</i>): Strategia pentru diversitate biologică; Strategia tematică pentru protecția solului; Strategia tematică privind mediul urban; Strategia privind prevenirea și reciclarea deșeurilor.		Repere bibliografice Petrescu-Mag&Petrescu, 2022: pp.117-136 OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, Legea 265/2006 pentru aprobarea OUG 195/2005, legislație la zi pentru fiecare sector
PARTEA a IV-a: APLICAREA ȘI CONTROLUL DREPTULUI UNIUNII EUROPENE ÎN MATERIE DE MEDIU. DIN JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTITIE A UNIUNII EUROPENE XII C: Aplicarea și controlul dreptului Uniunii Europene în materie de mediu. Din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene Vor fi abordate următoarele aspecte: procedura întrebării preliminare, procedura de încălcare a dispozițiilor tratatelor		Repere bibliografice: Petrescu-Mag&Petrescu, 2022, pp.137-140

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul *Legislație și politici de mediu* are la bază o tematică actuală privind viitorul Uniunii Europene: mediul. Au fost luate în considerare teme care preocupă tot mai mult comunitatea științifică internațională și națională. Astfel, urmărim înțelegerea conceptului de politică *comună*, politică *a UE*, politică *de bază*, a instrumentelor de acțiune a politicii comune de mediu, a principalelor instituții implicate în acest sector și, nu în ultimul rând, a celor mai importante acte normative care reglementează politica de mediu. Din tematica abordată menționăm: *Politica de mediu în cadrul construcției europene, Cadrul instituțional, Protecția juridică a mediului natural și artificial, Răspunderea juridică în dreptul protecției mediului sau Aplicarea și controlul dreptului Uniunii Europene în materie de mediu*. Considerăm că un rol important îl au aspectele din jurisprudența CJUE, care permit o înțelegere mai bună a importanței unor instituții, proceduri legale din cadrul sectorului

abordat, precum și înțelesul unor termeni de specialitate. Menționăm și abordarea unor elemente de noutate în peisajul publicistic juridic național *Delimitarea competențelor între Uniunea Europeană și statele membre în materie de mediu; Despre competențe. Principiul subsidiarității și al proporționalității; Competența statelor în executarea legislației Uniunii sau Funcția de control asupra modului de punere în aplicarea a dreptului Uniunii, exercitată de Comisie.* Conținutul disciplinei a fost gândit atât pentru a fi în concordanță cu ceea ce se studiază în alte centre universitare din UE, cât și pentru a răspunde cerințelor angajatorilor din mediul public și privat.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Însușirea noțiunilor predate pe parcursul semestrului și aptitudinea de a le sintetiza și analiza în cadrul unui examen.	Examen	Punctaj maxim: 5 puncte examen (50% din nota finală)
10.5 Seminar	Însușirea noțiunilor predate pe parcursul semestrului și aptitudinea de a le sintetiza și analiza, de a le integra în tematica specifică abordată.	- Redactarea și prezentarea unui proiect pe un subiect stabilit și comunicat la începutul semestrului, în concordanță cu tematica de curs și de seminar, punctaj maxim 3 puncte. - Participarea activă la seminarii: 2 puncte.	Punctaj: 3 puncte susținere proiect + 2 puncte participare activă la seminarii = 5 puncte activitate seminarii (50% din nota finală)
10.6 Standard minim de performanță			
Prezența la curs nu este obligatorie, nu este contabilizată, însă este recomandată. Nota de promovare este 5 (cinci). Contestațiile rezultatelor finale, depuse în termen de 24 de ore de la comunicarea rezultatelor, se soluționează de către o comisie desemnată în acest sens de către conducerea facultății, în decurs de 48 de ore de la depunerea contestației. Programarea studenților în vederea prezentării referatelor se va face până cel târziu în a doua săptămână de la începutul cursurilor universitare. Neprezentarea în data stabilită atrage imposibilitatea reprogramării, deci a susținerii referatului.			

Semnătura titularului de curs/seminar

05.12.2024

Conf. dr. Ruxandra M. Petrescu-Mag

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....